

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

NUMERATA WYKOSI: Rocznik rb. 6, półrocznik rb. 3, kwartalnik rb. 1 k. 50, miesięcznik kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub ednaczo-
nem do domów. Zagranicą, za listkami pocztowymi, dopłaca się
miesięcznie kop. 60.

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą piątą jednozłotową lub jego miejsce
Nadane na k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem: 3 kol. i szerokość po kop.
25, na 4 kol. po kop. 20. Drobne ogłoszenia po kop. 8 za wyjątkiem
z ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenie treści matry ematinali o 50 proc. dro-
żej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategerie, kantory
i biura ogłoszeń: w Warszawie: Towar. Państw. Produkcjonalnych.

Adres REDAKCJI I ADMINISTRACJI CZESTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Ideal obywatela.

Wielką musiała być korupcja o-
bywatelskiego świata Grecji staroży-
tnej, skoro świat ten nie tylko posta-
wił jako ideał enoty, nieprzekupność
Arystidesa, lecz onty te rozświetlił
takim blaskiem, że mogła ona przejść
w niesmiertelną razem z imieniem
najsprawiedliwszego* ateńczyka, któ-
ry, umierając, nie pozostawił po so-
bie nawet tyle, aby rodzina miała
go za co pogrzebać.

Gdyby wszyscy atenczyzcy ówze-
śni byli sprawiedliwi i nieprzekupni,
Arystides chodziłby wśród nich, jak
zwykły człowiek, nie wyróżniając się
niczem ze środowiska o tej samej
barwie moralnej.

"Vox populi" nie ubiera bowiem
nigdy swego ideału w to, co jest
wspólne całej gromadzie, lecz pragnie
uposażyć go w zalety, których tej
gromadzie brak.

W żadnym narodzie i w żadnym
społeczeństwie tęsknoty te nie są tak
silne, jak wśród nas, Polaków, choć-
by dlatego, że żaden inny naród nie
miał sposobności do tak bolesnego
stwierdzenia na sobie samym skut-
ków swoich wad i braków.

Na temat ich drobiazgowej analizy
zapisano u nas całe tomy. Przez całą
literaturę naszą polityczną, poczynając
od wieku 16-go, snuje się nie tej
analizy, przechodząc w wieku 19-ym
w bezwzględne samooskarżanie się
narodu o systematyczną pracę na własną
zgubę, o skłonności „samobójcze”,
o winę bezpośrednią we wszystkim,
co spotkało Polskę, o nieopatrzne
zwiększanie tego nieszczęścia i tej
geryczy, którą pił naród na drodze
swich porozbiorowych upokorzeń.

Doprawdy, dość mamy biernego
tła, aby się na niem mogli dzisiaj wy-
rażnie zarysować i wypuklić ideał
obywatela, taki, jakim go mieć chce-
my dla Polski odrodzonej.

Rozszytując się w dobrych i złych
kartach naszej historii, nie trudno u-
stalić, że tęsknota nasza do ideału o-
bywatela miała długo swój trzon je-
dyny w rycersko-żołnierskiem poj-
mowaniu obowiązków warstwy szla-
checkiej wobec ojczyzny.

Dopiero koniec wieku XVIII, razem
z pierwszymi nasionami nowoczesnej
idei demokratycznej, przyniósł w tym
względzie pewną zmianę w zapatry-
waniach i poglądach narodu. Uświę-
cił to zmianę sejm czteroletni, który
pozostawił nam w spuściznie, po so-
bie nie tylko konstytucję 3-go maja,
lecz i galerję ożywionych duchem o-
bywatelskim postaci na miarę niepo-
wzędna. Raz raz pierwszy, bodaj zwy-
ciężyła wówczas w społeczności pol-
skiej nie odwaga rycerska na polu
bitwy, lecz owa „odwaga mądrości”.
Mądrość ta dała początek nieznaney
przedtem w Polsce cnotcie cywilnej—
dobrowolnego podzielenia przez szla-
chtę i duchowieństwo wyłącznych
swoich praw i przywilejów z pozo-
stałymi warstwami narodu.

Ideal ten opiera się o wiekopom-
ne słowa Stazjca: „Upać może i
naród wielki, zginąć tylko nieczemny”,
i broni swoją tarczą cały szereg po-
koleń od zguby i od zarzutu nieczem-
ności.

W nim Polska porozbiorowa zna-
lazła dopiero swoją eksploję i po-
czątek istotny swego odrodzenia.
Jest to ideał, łączący w sobie zgodnie
pierwiastek żołnierski z pierwiastka-
mi, które wszczepiła duszę polską no-
woczesność.

Na tym pniu poczucia służby żoł-
nierskiej wobec narodu, z wysoko pod-
niesionym sztańdarem honoru nro-
dowego, w ustawicznej gotowości do
ofiary i poświęcenia, do karnego speł-
niania swoich obowiązków, do trzy-
mania na wodzy niesforności tempe-
ramentu rasowego — kształtował się
winn ideał obywatela Polaki jutrzej-
szej, Polski, która woła o ludzi har-
townych w każdej swojej myśli i w
każdym czynie, o żołnierzy z ducha,
szanujących swój piropusz, a gospo-
darnych piastowiczów na łanach co-
dziennej życia polskiego, jak Mar-
cinkowscy, Jackowscy, Wawrzyński,
Promyki, Brzezińscy, Szczepanowscy
i tulu innych bohaterów, odznaco-
nych krzyżem „virtuti civili” na o-
bronnych szanach naszej ojczyzny.
Z. D.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (W. B. T.) Urzędowo do-
noszą 8 czerwca:

Wachodni plac boju.

Na południe od Smorgoni, niemie-
ckie wojska wywiadocowe wtargnęły
do kilku linii nieprzyjacielskich aż
do wsi Hunawa, zniszczyły tam urza-
dzenia obronne i powróciły z 40 jeń-
cami oraz ze zdobytym karabinem
maszynowym. Na reszcie frontu ni-
emieckiego nie zaszło nic szczegól-
nego.

Zachodni plac boju.

Walki artyleryjskie po obydwóch
stronach Mozy trwają wciąż z nie-
ustającą zaciętością.

Balkański teren walk.

Miejscowości około jeziora Do-
ran zostały obrzucone bombami przez
nieprzyjaciela bez żadnych dla niego
korzyści.

Naczelne dowództwo armii.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. (W. B. T.) Urzędowo do-
noszą 6 czerwca:

Rosyjski plac boju.

Nasze siły zbrojne, walczące na
Wołyniu nad górna Putilówka, w o-
kolicy Lucka, zaatakowane przewa-
żającymi siłami, cofnęły się. Ruch
ten odbył się bez ważniejszych prze-
szkód ze strony przeciwnika.

We wszystkich innych miejscach
na froncie północno-wschodnim od-
parto Rosjan krwawo. A więc na pół-
nocnym zachodzie od Ratałówki, nad

strumieniem Kormin pod Sapanowem
nad górna Strypa, pod Jazłówcami
nad dolnym Dniestrem i na granicy
bessarabskiej.

Na północnym zachodzie od Tar-
nopola, jedna z dywizji naszych od-
parta w jednym miejscu dwa ataki, a
w innym 7.

Nieprzyjacieli poniosł również bar-
dzo ciężkie straty w okolicy Okhny i
Dobronouc gdzie rzucano wielokrot-
nie atakujące kolumny do zaciętego
boju na białą broń.

Włoski plac boju.

Na południowym zachodzie od A-
siago, pod Orsina, atakowały wojska
nasze w dalszym ciągu i zdobyły
Busibollo.

Albański plac boju.

Spokój.
Zastępca szefa sztabu generalnego
v. Hoefler
Feldmarszałek-porucznik.

Komunikat francuski.

Sprawozdanie urzędowe z dnia 6
czerwca:

Po południu:

Na prawym brzegu Mozy Niemcy
skierowali w nocy na pozycje fran-
cuskie między Vaux a Damloup dwa
ataki, które rozbiły się białkowicie.

Blokada Grecji.

Medjolański „Secolo” donosi, że
d. 6 bm. mocarstwa koalicji ogłosiły
blokady wybrzeży Gracji.

Aresztowanie.

Piotrogrodzka ajencja telegraficz-
na donosi z Pireusu pod datą 6 bm.,
że rząd grecki zamierza ogłosić w
całej Grecji stan oblężenia i areszto-
wać Venizelosa oraz jego stronników.

Rada pokojowa koalicji.

Gazeta paryska „l'Oeuvre” donosi,
 iż w bieżącym z wybitnych dyploma-
tów angielskich, francuskich, rosyj-
skich i włoskich zostanie utworzona
rada, której zadaniem będzie ustale-
nie jednolitych kroków dyplomaty-
cznych i opracowanie warunków po-
koju.

Rada ta obejmie kierownictwo ze-
wnętrznej polityki i oświadczenie
nia i stanowić będzie najwyższe fo-
rum w sprawach dyplomatycznych.

Ofensywa rosyjska.

Z wiedeńskiej wojennej kwatery
prasowej donoszą 6 czerwca:

Między Stryem a Prutem po wie-
logodzinnem przygotowaniu przez ar-
tyleryję ruszyła do ataku piechota ro-
syjska i licznymi falami toczyła się
ku sferle naszym przeszkod. Szereg
za szeregiem kładł się pokotem, za-
wsze jednak na ich miejsce występo-
wały nowe.

Ataki rosyjskie odznaczają się za-
siętością i użyciem nieprzejrzanych
mas ludzkich. Pomimo tego ani na
jednym punkcie nie udało się Rosja-
nom przedrzeć. Za pomocą karabi-
nów ręcznych i maszynowych Au-
striaacy pokonał licne szeregi rosyj-
skie i na wielu punktach zdobyli się

do kontraktaku i edparli przeciwnika. W pierwszym dniu ofensywy Rosjanie nie odnieśli najmniejszego sukcesu. Z naszej strony uczyniono wszystko, ażeby w dalszym ciągu spotkać odpowiednie ataki nieprzyjaciela. Część atakowanych stanowisk naszych ciągnie się w obrębie błot rokićskich. Stanowiska nasze zbudowane są tak silnie, że możemy z zupełnym spokojem oczekiwać wszelkich ewentualności.

Mowa Cesarza.

Biuro Wolffa donosi: W Wilhelms-haven, Cesarz Wilhelm wygłosił mowę z pokładu statku admirałskiego do zgromadzonych na ładzie delegacji wszystkich okrętów i statków, uczestniczących w bitwie morskiej koło Skagerraku.

Flaga papieska.

Watykan zawiadomił mocarstwa, że okręt hiszpański, na którym jedzie nowy nuncjusz do Argentyny, wywiesi flagę papieską, a to dla uniknięcia nieporozumień. Flaga papieska nie była wywieszana od r. 1870.

Paragraf językowy zniesiony.

Na posiedzeniu wojennym parlamentu Rzeszy niemieckiej w dniu 5 czerwca zapadła historyczna uchwała, która znosi paragraf językowy.

Stenogram opiewa:

Po przyjęciu ustawy o kontroli wojennej i po przyjęciu preleminarza podatków wojennych w głosowaniu imiennem przyjęto 265 głosami przeciwko 74 wniosek do ustawy o stowarzyszeniach, żądający zniesienia paragrafu językowego. Na wniosek p. Muellera przystąpił na natychmiast do trzeciego czytania tego wniosku. Został on ponownie przyjęty.

Odrzucenie projektu.

W. A. T. donosi, że Rada państwa w Petersburgu odrzuciła 70 głosami przeciw 48 zaproponowany przez prawicę podatek od dochodów wojennych.

Lord Kitchener.

W związku ze śmiercią lorda Kitchenera pisma donoszą na podstawie informacji zaczerpniętych ze źródeł urzędowych, że zmarły jechał do Rosji na zaproszenie cesarza Mikołaja i z polecenia rządu angielskiego w Piotrogradzie miał on załatwić nadzwyczaj ważne sprawy wojskowe i finansowe.

Śmierć Szukri-Paszy.

Biuro Wolffa donosi: Zmarł Szukri-Pasza, obrońca Adrianopola podczas wojny bałkańskiej.

Zyski na handlu świń.

Do pism budapeszteńskich donoszą z Szabadki:

Oficerowie 86 pułku piechoty wzwali w tych dniach żołnierzy, aby każdy, w miarę możliwości, subskrybował coś na pożyczkę wojenną. Jeden z meldujących się żołnierzy przystępuje do stołu.

— Ile? — pyta kapitan.

I zdumiewa się, dostając od żołnierza odpowiedź:

— Półtora miliona koron, panie kapitanie.

Żołnierzem, który może sobie pozwolić na taką subskrypcję, jest handlarz świń z Bacs-Topolya, nazwiskiem Józef Loerincz. Na zapytanie skąd doszedł do takiego majątku, odpowiedział, że na handlu świniami podczas wojny zarobił miliony. Na trzecią pożyczkę wojenną subskrybował już milion. Równocześnie zapewnił, że na piątą pożyczkę wojenną zamierza podpisać milion koron, zaś świnie, które tego miliona dostarczą, ma już w chlewie.]

Biogostawieństwo Pasterskie dla Kwesty.

W niedzielę po sumie J. E. Biskup ks. Stanisław Zdzitowiecki udzielił na Jasnej Górze Pasterskiego biogostawieństwa Wielkiej Kwesty Ogólnokrajowej.

Dla otrzymania biogostawieństwa wysłana będzie na Jasną Górę od Komitetu Wielk. Kwesty specjalna delegacja.

Wielka Kwesta.

Ofiara J. E. ks. Biskupa.

J. E. Biskup złożył w dniu wozorajszym na ręce pp. Jakubowej Konowej i M. Jurakowskiego dla Kwesty Częstochowskiej rb. 50.

Zapisy pań kwestarek na „Wielką Kwestę“.

Dotychczas z 300 tu pań, które otrzymały zaproszenia zgłosiło swe usługi na rzecz Kwesty zaledwie 88, jest to liczba ogromnie mała, to też przypuszczamy, że panie, które się dotychczas nie zapisały, mając na względzie dobro kwesty uczynią to jaknajśpieszej.

Nalepki do okien i wystaw.

W sklepie Komitetu Wielkiej Kwesty można nabywać nalepki do dekorowania okien i wystaw w cenie kop. 50 i 10 mniejsze do okien.

Medale dla kwestarzy.

W oknach Administracji „Gońca“ wystawiliśmy medale z białym orłami dla kwestarzy, którzy mogą je wraz z listami do zbierania ofiar otrzymać w sklepie Komitetu.

Znaczna ofiara na Wielką Kwestę.

Łąż. Kontkiewicz złożył 1030 mk. na Wielką Kwestę w imieniu Niemieckiego Tow. eksploatacji kopalni rudy w Kamienicy Polskiej i Konopiskach z czego Radzie Opiekuńczej w Kamienicy Polskiej mk 500 i R. O. w Konopiskach mk. 500.

Wystawy na rzecz Kwesty.

Jak już pisaliśmy niejednokrotnie Częstochowski Oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego zabiega energicznie pod kierunkiem p. Justynjana Zielińskiego około jaknajobfitszego zaopatrzenia w interesujące eksponaty — swej wystawy.

Również ciekawie przedstawia się ma szkolna wystawa prac uczniów organizowana przy najczynniejszym współudziale i pod kierunkiem dyrektora gimnazjum T. O. S. prof. Wacława Płodowskiego.

Ostatnio wpłynęła we czwartek deklaracja właściciela Wystawy Sztuk Pięknych art. mal. P. Willenberga, który ofiarował potowę dochodu brutto z wystawy nad cukiernią A. Błaszczyskiego na rzecz Wielkiej Kwesty.

Lista kwestarzy

zbierających ofiary za nalepki itd.

Okręg I. Fabryki i instytucje finansowe p. p. I. Tomczyk i Jurakowski.

Okr. II. Ul. św. Barbary, 7 Kamienic, św. Kazimierza, św. Augustyna i Humbertowska pp. Włosniński i Mączyński.

Okr. III. Ul. Wieluńska, św. Rocha, plac Wieluński p. p. Lesiński i Stefan Podlewski.

Okr. IV. Ul. III Aleja, Górna, Jasna, Centralna pp. mec. Ludwik Mężniński, Jan Kozankiewicz i Florian Buchacz.

Okr. V. Ul. Szkolna, Piękna, Janogórska, Miedziana, Staszka pp. Ra-

kiewicz, Orzeł i Klepach.

Okr. VI. II Aleja pp. Z. Ryłski, Gawdzki i Bracia Grochowacy.

Okr. VII. Ul. Teatralna, Żelazna, Zielona, św. Stanisława, Nowa pp. Cyrullo, Kwasniewski, Kopydtowski, Weber, Gospodarek, Plebanek, Wojciechowski.

Okr. VIII. Ul. Stradomska, Dziłka, Mickiewicza i św. Władysława p. J. Grabkowski.

Okr. IX, X, XI. Ul. I Aleja, Nowy Rynek, Stary Rynek, Prosta, Targowa, Garncarska, Nadrzečna, Straż Ogniewa Ochotnicza.

Okr. XII. Ul. Wały, Spadek, Krętka, Ogrodowa od Spadku do Nowego Rynku pp. B. Ryłski i J. Marczewski.

Okr. XIII. Ul. Warszawska, Kawia, Stodolniana, Tartakowa, Cmentarna, Kule, Koszarowa, Senatorska, Koza, pp. Koło pracujących nad rozwojem przemysłu i handlu.

Okr. XIV. Ul. Dojazd, Strażacka, Fabryczna, Piotrowska p. Molicki.

Okr. XV. Ul. Ogrodowa od Rynku do Przejazdu, ul. Krakowska, Stawowa, Mała, Mokra — Stowarzyszenie Pracowników Handlowych i Przemysłowych.

Okr. XVI. Zawodzie p. Kistelski.

Okr. XVII. Lelusin ul. Cienna p. Stan. Bzowski.

Ćwiczenia gimnastyczne.

Młódz nasza codziennie odbywa ćwiczenia gimnastyczne na placu przy zbiegu ulic Jasnej i Centralnej. We czwartek dopiero deszcz ulewny o godz. 8'ej wiecz. rozproszył liczne tłumy bezpłatnych widzów, okalających teren ćwiczeń, z którego również ustąpiły wobec nadchodzącego wieczoru i długie szeregi uczniów gimnazjum dyr. W. Szudejki, maszerujących pod wodzą p. Wal. Miłaczewskiego przy dźwiękach własnej orkiestry.

Wczoraj w piątek o godz. 1-iej po poł. odbyły wspólną próbę ćwiczeń wszystkie szkoły razem, licząc do 900 młodzieży.

— 11 —

KRONIKA KALENDARZYK

Dzisiaj 10 w sobotę — Małgorzaty.

Jutro 11 w niedzielę — Zielone święta.

Wiadomości historyczne

1851 Jan Kazimierz przybywa do Częstochowy.

1807 Napoleon zmusza Beringsona do opuszczenia pod Heilsbergiem.

1863 Francuzi zajmują stolicę Meksyku.

Z pobytu J. E. ks. Biskupa.

J. E. ks. Biskup Kujawsko-Kaliski zabawi na Jasnej Górze do czwartku, w którym to dniu odjedzie do Włocławka.

Dzisiejsze bierzmowanie.

Dzisiaj w sobotę o godz. 9 rano w razie pogody na wałach jasnogórskich, w przeciwnym razie w bazylice J. E. ks. Biskup udzieli wiernym sakramentu bierzmowania.

Deszcze.

We czwartek wieczorem około 8-8 przeszła nad miastem nasza rasa, która wzięła, trwającą z kwadrans, po czym nieco się wypogodziło, by znów nad ranem około godz. 4 zasnuć się chmurami, z których rozpadał się deszcz niemal dwugodzinny.

Z Rady Opiekuńczej okręgu Częstochowskiego.

Na ostatnim posiedzeniu w dalszym ciągu omawiano dłuższą sprawę sekcji ochron, której warszawska centrala nadsyłać będzie zapomogi rb. 30 na utrzymanie ochronki i rb. 50 do 100 na jej założenie, oprócz pomocy naukowych, książek i t. d.

Mamy możliwość organizowania ochron, więc gdziekolwiek pozost.

Je we wsi gromadka dzieci, które nie mają opieki rodziców, niechaj się członkowie Rady miejscowych zgłoszą do Sekcji ochrony przy R. O. okręgu częst., a ta udzieli zapomóg na otwarcie ochrony.

Do Sekcji budowlanej postanowiono poprosić pp.: inż. L. Mońkowskiego i inż. C. Apanowicza z prawem kooptowania członków. Kto z przemysłowców chce mieć zarejestrowane straty, jakie mu wywarzyła wojna, niech się uda do Starstwa Przemysłowców w Warszawie, ul. Chmielna Nr 2. Regestracji strat rzemiosł i handlu dokona R. G. O.

Zatwierdzono sprawozdanie kasowe za miesiąc maj, które się przedstawia następująco: Do 1 maja kasa posiadała 5,700 rb. i 98 mk. 16 fen. Wydano 2,635 rb. i mk. 98,16. Wpłynęło 2,000 rb., przeto pozostałość sięga 5,065 rubli.

Zatwierdzono też budżet na czerwiec w sumie 1,500 rb. dla m. Częstochowy i 5,765 rb. dla powiatu. Suma ta będzie rozdzielona między R. O. miejscowe w ten sposób, że pozostanie rezerwa 1 000 rb.

Postanowiono R. O. miejscowym rozsyłać dwutygodniowe sprawozdanie z działalności, oraz ogłaszać je w pismach miejscowych.

Sprawę kolektki loteryj odłożono do następnego zebrania.

O godz. 6 m. 30 posiedzenie zamknięte.

Dzisiejsza konferencja.

Dzisiaj w sobotę 10 czerwca o godz. 7 po poł. w sali przy ul. Szkolnej 13 odbędzie się 6 ta z kolei konferencja filozoficzna ks. prof. J. Wojtkiewicza na temat „Zasadnicze prawa psychologii dziecka“.

Ze szkoły Muzycznej.

W piątek 23 bm. rozpoczynają się trzydniowe egzamina przejściowe i decydujące w szkole Muzycznej prof. L. Wawrzynowicza.

Z kuchni Doraźnej Pomocy.

W kuchniach Doraźnej Pomocy w czasie od dn. 28 maja do 3 czerwca 1916 r. wydano obiadów:

w kuchni nr. 1	— 10 168
„ nr. 2	— 9 296
„ nr. 3	— 2 689
„ nr. 4	— 13 168
„ nr. 5	— 1 361
„ nr. 6	— 955

Ogółem w sześciu kuchniach wydano obiadów 87,637.

Zapomogę wydano dla 271 rodzin od d. 28 | 5 do d. 3 | 6 wł., na sumę rb. 2,007.

Zginął chłopiec.

Policji i komisariatu zameldowano, że kilkakrotnie Henryk Włodarski, zamieszkały w domu przy ul. Panny Marji Nr. 19 wyszedł z domu we czwartek i dotychczas nie powrócił. Zaginiony jest ciemnym blondynem, ma oczy niebieskie i wyszedł bez czapki.

Pożar od pioruna.

We czwartek 8 b. m. o godz. 4 po poł. podczas burzy, przechodzącej w okolicach częstochowy w Małusach Wielkich p. A. Steinhagena piorun uderzył w stodołę napełnioną w części słomą. Od pioruna zajęła się słoma, a od niej budynek, który spłonął niemal doszczętnie.

Wskazówki pocztowe.

Wobec tego, że nie wszyscy znają przepisy dotyczące korespondencji, Częstochowski urząd pocztowy prosi nas, abyśmy podali do wiadomości czytelników co następuje:

Na każdym liście i karcie musi być napisany wyraźnie adres wysyłającego. Na kartę nalepia się marke 5 fenigową na list 10 fen., można

też płacić w urządzie pocztowym rosyjską monetą.

Adresy muszą być na listach i kartkach pisane wyraźnie w języku niemieckim.

Karty można pisać po polsku, listy tylko po niemiecku. Karty i listy do okupacji austriackiej mogą być pisane tylko po niemiecku.

Do jeńców w Niemczech można wysyłać pieniądze za przekazem pocztowym.

Przepisy te polecamy uwadze czytelników, gdyż jak nas informują w biurach poczty leżą stopy listów i kart nie wysyłanych z Częstochowy jedynie przez nieznaną przepisów korespondencyjnych w obrębie okupacji niemieckiej, jak też listów i kart wysyłanych do okupacji austriackiej.

Ostatnie dni wystawy.

W tych dniach zostanie zamknięta wystawa sztuki przy ul. Dojazd nr. 1, która przez długi okres czasu bo od dwóch miesięcy była otwarta dla publiczności.

Kto nie widział jeszcze obrazów Wyczółkowskiego, Mitańskiego, Szczyglińskiego, Malczewskiego itd. tak rzadko w Częstochowie na widok publicznych wystawionych, tudzież prac miejscowego artysty p. P. Willenberga, ten winiem się spieszyć, gdyż z przyczyn niezależnych od organizatorów wystawa zamknie wkrótce swe podwoje.

Śmiertelny upadek.

Niejednokrotnie ostrzegaliśmy rodziców o niebezpieczeństwie na jakie narażone są dzieci, kiedy wychylają się przez okna. Dzisiaj mamy do zanotowania okropny wypadek, tym razem zakończony śmiercią dziecka. We wtorek o godz. 6 po poł. w domu przy ul. Ogrodowej 21 mieszkańcy usłyszeli straszny krzyk, jak się okazało 8 letnia córka zamieszkałego w tym domu kupca M. Katzenfelda w chwili, gdy się wychylała przez okno klątki schodowej na 2 piętrze straciła równowagę i upadła na bruk. Dziecko po kwadransie zmarło wskutek pęknięcia czaszki.

Spis ludności niemieckiego pochodzenia.

„Deutsche Lodzer Ztg.“ pisze: W czasie od 1 do 5 czerwca odbywa się, według „Wilnaer Ztg.“, na rozkaz naczelnego dowódcy na wschodzie opis wszystkich osób niemieckiego pochodzenia lecz zagranicznej w szczególności rosyjskiej przynależności państwowej.

Dworek pod lasem.

Teatr Paryski wystawia dziś niegraną w Królestwie rzecz Bolesławicza p. t. „Dworek pod lasem“.

Utwór ten na tle powstania 63 roku grany był dotychczas tylko na scenach galicyjskich i nie schodził długo z repertuaru.

Został też nagrodzony na konkursie literackim we Lwowie.

Ofiary.

Na ostatniem posiedzeniu Rady i Zarządu „Piekarńi Popularnej“ uchwalono z sum kapitału zapasowego przeznaczyć:

Rb. 1000 Sekcji wsparć gotówkowych przy Tow. Dobroczynności dla Żydów.

Rb. 300 Towarzystwu pomocy ubogim i chorym żydom „Linus Hacedek“ na mleko dla niemowląt.

Razem rb. 1,300.

O posady w zaborze austriackim.

Z powodu zbyt częstych utyskiwań reflektantów na posady rządowe w obrębie okupacji austriackiej w kwestji braku odpowiedzi na przesłane podania, przypomina się zaintereso-

wanym, iż w myśl ogłoszenia w pismach wiedeńskich w grudniu 1915 roku, tylko te podania pod uwagę brać mogą, przy których załączone będą opisy świadectw, jak również świadectwa moralności.

W razie niezłączenia żądanych dokumentów, odnośne władze odpowiadać na prośby nie będą. A.W.

Z teatru.

Czwartkowy „Kordyan“ zawiódł nasze oczekiwania. Czy to wskutek braku odpowiednich sił wykonawczych do ról pomniejszych, czy to wskutek sympatycznego ze względu na kasę, lecz wstrętnego wskutek skandalicznego zachowania się przepełnienia widowni, a w szczególności galerji, psującej nastroj w chwilach najpodnioslejszych. — p. Adwentowicz, jako wykonawca roli tytułowej jakby nie był sobą, a więc nie utrzymał się w jednolitym bądź co bądź od początku do końca, chociaż w różne okoliczności zewnętrzne wliczonym charakterze; w długich monologach, nie wyłączając obrazu „w Alpach“ (z widokiem na mazowiejskie równiny), nie porywał ani siłą, ani wyrazem, ani głębokością tonu, natomiast mimo całej czci dla geniuszu Słowackiego, wywoływał niekiedy uśmiech pobłaźliwy na usta słuchacza i widza, wybierając się z gołą ręką ugodzić bagnetem w pierś ciemniaczemu szablę, by położył rusznicę.

Powtarzamy: „uśmiech pobłaźliwy“, znane nam są bowiem trudności chwili obecnej. Jednak przed kilku miesiącami w trudniejszych jeszcze warunkach wystawiony Kordyan zainscenizowany był starannie: Mont-Blanc był szczytem, rusznica nie była pałaszem, w podziemi były grobowce, a zwłaszcza cesarz nie był pajacem na słomianych nóżkach, lecz istotnie jednym z mocarzy, których „Spór“ wczoraj zupełnie skreślono.

Niewiasty w rolach Laury i Violetty robiły, co mogły, a że mogły niewiele — to siła wyższa.

Wszystko to jednak złożyło się prawdopodobnie na to, że zgnębiony tem, co widział wokoło siebie wielki artysta, nie dociągnął swej roli do pożądanego djapazonu.

A szkoda, że nam popsuł wielce dodatnie wrażenie wieczorów poprzednich. Fr. Gal.

Z Dąbrowy.

Z koncertu Ligi kobiet.

Dnia 4 czerwca b. r. odbył się w Dąbrowie staraniem Ligi Kobiet wspaniały koncert na rzecz Komitetu Kwesty Krajowej pod hasłem „Ratujcie dzieci“.

Z Warszawy.

Z Rady Głównej Opiekuńczej.

W celu utrzymania ściślejszego kontaktu z radami opiekuńczymi na prowincji przy wydziale prowincjonalnym Rady głównej opiekuńczej zorganizowano specjalną sekcję instruktorów. Przerzniętą w obrębie okupacji niemieckiej, objętą działalnością R. G. O., podzielono na 5 okręgów, a mianowicie: okrąg południowo-zachodni (Będzin, Częstochowa, Wieluń, Sieradz, Kalisz, Turek, Konin, Słupca, Koło, Łęczycza), okrąg północno-zachodni: (Kujawskie, Włocławek, Nieszawa, Kutno, Gostynin, Płock, Lipno, Rypin, Sierpc, Mława, Płońsk, Ciechanów, Przasnysz), okrąg północno-wschodni: (Węgrów, Sokołów, Mińsk Mazowiec-

Stępcy Łuków, Garwolin), okręg środkowy: (Warszawa, Grójec, Błonie, Sochaczew, Łowicz, Łódź, Skierniewice, Rawa).

Każdy okręg posiada dwóch instruktorów (głównego i jego pomocnika), którzy utrzymują stały kontakt Rady opiekuńczej swego okręgu z Radą główną.

W celu wzajemnego informowania się o działalności odbywać się będą w miarę możliwości posiedzenia instruktorów.

Tow. literatów i dziennikarzy polskich.

Na prezesa Towarzystwa literatów i dziennikarzy polskich wybrano p. Jana Lorentowicza, na wice prezesa — p. Artura Słowińskiego (ponownie), na skarbnika — p. Ignacego Dąbrowskiego (pon) na sekretarza — p. Tadeusza Jaroszyńskiego (pon) na zastępcę skarbnika — p. E. Słowińskiego, na zastępcę sekretarza — p. Kaz. Wroczyńskiego. Poza tem w charakterze członków zarządu pozostała pp. L. Abramowicz, Wacław Makowski,

red. Konrad Olchowicz, Jan Grabowski, Wacław Sieroszewski i Zofja Seidlerowa.

Odpowiedzi od Redakcji.

Pani M. Ch. Prosimy o podanie nam pełnego podpisu. Konieczny pośpiech.

Panu Fel. Kwaśniewskiemu. Prosimy W. Pana o porozumienie się z nami w godzinach redakcyjnych.

P. Julji Sz. Zebranie Macierzy wyznaczono na piątek — Konferencję zaś na sobotę, wobec czego przeszkoda wskazana przez sz. panią sama się usuwa.

Ofiary:

Do uznania Redakcji: J. Ch. wręczone na cele dobroczynne przez p. Neumillera rb. 3 kwit 231

Na herbaciarnię Smolarkiewicz Jan z Bautzeń 50 Mk. kwit 232

Na Sekcję przeciwzbroczą Smolarkiewicz Jan 50 Mk. kwit 232

Na Bezdomne Dzieci Charazińska Zofja rb. 3 kwit 233

Na kwestę Ogólnokrajową Rodak z Poznania rb. 1 kwit 231.

NADBLANE.

Deputacja Żywnościowa m. Częstochowy podaje do wiadomości mieszkańców, że 10, 13, 14 i 15 t. j. w sobotę, wtorek, środę i czwartek będą wydawane w biurach okręgowych

karty żywnościowe do sklepów ważne do dnia 20-VIII.

Po karty te należy się zwracać z legitymacjami do właściwych biur okręgowych. Karty będą wydawane tylko osobom dorosłym, przede dziećmi nie mogą być posyłane do biur okręgowych po odbiór takowych.

Artykuły żywnościowe wymienione na kuponach kart będą sprzedawane w sklepach podług następujących norm:

1. Marmolada 1 funt na kupon
2. Słodziny 4 sztuki
3. Mąka żytnia krajowa 1 funt kupon 1.
4. Pieprz 2 łyty
5. Soda 4 łyty
6. Mydło 8 łytów
7. Kasza 1/2 funta
8. Kakao 8 łytów
9. Herbata 2 łyty
10. Kawa 8 łytów
11. Grochy 1 funt

Teatr „PARYSKI” ul. P. Maryi 19.

Program od soboty 10-go do wtorku 13-go Czerwca 1916 roku.

Tylko dla dorosłych!

Męczennica miłości

Wspaniały dramat w 4-oh częściach w wykonaniu pierwszorzędných artystów kinematograficznych.

MUZYKALNY KOCHANEK
(wyborna komedia)

CUDOWNE LUSTRO
(przepiękna fantazja w kolorach)

Nowość!!

NA SCENIE!

Nowość!!

Dworek pod lasem

Epizod w 1-ym akcie z czasów powstania 1863 roku. Boleślawicza. Sztuka nagrodzona na konkursie literackim we Lwowie 1913 roku.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku 8-go do soboty 14-go Czerwca 1916 roku.

WALKA O MILJONY

Wielce sensacyjny dramat w 6-ciu częściach, z życia miliardierów amerykańskich. — Dramat ten stanowi 3 i ostatnią serję „Szata milionów”.

- Część 1-a: Nowy plan Owena.
- 2-a: Wzlot błonu.
- 3-a: Nad przepaścią.

- Część 4-a: Zazdrość Pauliny.
- 5-a: W herbaciarni chińskiej.
- 6-a: Tajemnica świątyni Buddy.

Programu dopełniają:

ŚLEDZIE. Ich połów i solenie (z natury)

CZARNA RĘKA (komiczny)

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

„PALAIS de GLACE”

w Apollo ul. Panny Maryi № 12.

Dzisiaj i dni następnych

TAJEMNICZA NIĆ

Dramat detektywny w 6 częściach z prologiem przygody słynnego detektywa Barker - Swift.

Kubuś w lwiej klatce
(komiczne)

Wschód i zachód słońca na Oceanie
(przepiękna natura)

Wszystkie przedstawienia w dni powszednie o godzinie 8-taj po południu w soboty, niedziele i święta o godzinie 3-taj po południu.

Włocławska Fabryka

Słomkowych Kapeluszy

Strażacka 8 (Mikołajewska)

Zawiadania niniejszem Sz. Kl. jentelę że od 1 Czerwca n. b. rozpoczyna sprzedaż detaliczną po cenach fabrycznych.

Na składzie wielki wybór kapeluszy najnowszych fasonów.

PRACOWNIA

Sukien damskich i dziecięcych

„WIKTORJI”

ul. Panny Maryi № 52 m. 5. II p. przyjmuje do szycia bieliznę.

LEKARZ - DENTYSTA

Michał Grejniec
w Częstochowie

ul. Panny Maryi № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej przyjmuje codziennie od 9-1 i od 2-7 wieczorem.

Chrześcijańskie Biuro

L. Sztrobla i K. Krupskie

w Częstochowie ul. Panny Maryi (II Aleja) № 24

Prośby do wszelkich instytucji i Tłumaczenia w różnych językach Korrespondencja handlowa

Prenumeraty Pism

wych, krajowych i zagranicznych z odniesieniem do domu przyjęcia w każdym czasie **Kontak Pism** Panny Maryi № 24 (róg Teatralny)

Wóz

połtoraczny do sprzedania ul. Górńska Nr. 38 Szosociński.

Rower

mało używany, w pełni sprzedam ul. Teatralna stróż wakacje.

Zgubiono

kwit lombardu Kaszy Pol. 22832. Osobę odpowiedzialną Nr. 16032

Sprzedam

automobil karota 4-rozowy od rekwinycji ul. Panny Maryi